

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНСТИТУТ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ СПЕЦІАЛІСТІВ ФАРМАЦІЇ
КАФЕДРА ОРГАНІЗАЦІЇ, ЕКОНОМІКИ ТА УПРАВЛІННЯ ФАРМАЦІЄЮ

**ПІДГОТОВКА СПЕЦІАЛІСТІВ ФАРМАЦІЇ
В РАМКАХ КОНЦЕПЦІЇ
«НАВЧАННЯ ПРОТЯГОМ ЖИТТЯ
(LIFE LONG LEARNING)»:
НАУКА, ОСВІТА, ПРАКТИКА**

**МАТЕРІАЛИ ІV НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
ІНТЕРНЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ, ЯКА ПРИСВЯЧЕНА
ПАМ'ЯТІ ПРОФ. ТОЛОЧКО ВАЛЕНТИНА МИХАЙЛОВИЧА**

21 листопада 2025 року

ВПРОВАДЖЕННЯ НАУКОВИХ ПІДХОДІВ ДО УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ В ОХОРОНІ ЗДОРОВ'Я

Посилкіна О. В., Ємсенко В. А.

Кафедра менеджменту, маркетингу та забезпечення якості у фармації

Національного фармацевтичного університету

м. Харків, Україна

o.posilkina@gmail.com

Вступ. Актуальність побудови системи управління соціальною відповідальністю (СВ) в організаціях системи охорони здоров'я (ОЗ) зростає з кожним роком. Вона пов'язана не лише з репутаційними та фінансовими вигодами, а й з посиленням соціальних очікувань суспільства, етичними вимогами та необхідністю відповідати викликам сучасності. Імплементация принципів соціальної відповідальності допомагає закладам охорони здоров'я (ЗОЗ) забезпечити доступність якісної медичної допомоги для вразливих груп населення, тим самим сприяючи зменшенню нерівності у сфері охорони здоров'я. Для організацій системи ОЗ, що залучають інвестиції, важливість побудови ефективної системи управління СВ зростає ще тому, що сьогодні інвестори все більше звертають увагу на екологічні, соціальні та управлінські критерії.

Мета дослідження. Аналіз особливостей управління СВ в сфері ОЗ, визначення сутності і основних складових системи управління соціальною відповідальністю (СУСВ) в ЗОЗ.

Методи дослідження. Основними методами дослідження, які використовувались у роботі, є: методи наукової індукції та дедукції; методи логічного і системного аналізу; контент-аналіз.

Результати дослідження. Концепція СВ в ОЗ має специфічні аспекти, які відрізняють її від аналогічних концепцій в інших галузях. Це обумовлено високою чутливістю сфери, її впливом на життя та здоров'я людей, а також етичними та моральними зобов'язаннями, які виникають під час надання

медичної і фармацевтичної допомоги пацієнтам. Головними детермінантами СВ в сфері ОЗ можна визначити наступні:

- забезпечення довіри пацієнтів, заклади повинні підтримувати цю довіру через прозорість, чесність та високі стандарти надання допомоги;
- захист конфіденційності даних по пацієнтах відповідно до норм законодавства та етичних норм;
- СВ вимагає чесного та відкритого спілкування з пацієнтами, без приховування від них важливої інформації;
- забезпечення доступу до якісної медичної допомоги для всіх верств населення, незалежно від їхнього соціального статусу, доходу чи географічного розташування;
- належне управління медичними і фармацевтичними відходами, впровадження ефективних систем сортування та утилізації відходів згідно з екологічними стандартами, щоб мінімізувати шкоду для довкілля;
- оскільки заклади системи ОЗ є енергоємними, відповідальний підхід до використання ресурсів, перехід на відновлювані джерела енергії стають важливим завданням;
- активна співпраця з громадами, що передбачає можливість впливати на здоров'я громади через просвітницькі програми, профілактичні огляди та підтримку місцевих ініціатив;
- відповідальна робота з партнерами по всьому ланцюгу постачання, контроль за тим, що партнери та постачальники дотримуються етичних норм, екологічних стандартів та поважають права людини;
- піклування про психічне здоров'я та добробут персоналу, який часто працює в умовах стресу та емоційного вигорання.

Ці аспекти обумовлюють складність і багатогранність проблеми СВ в ОЗ, вимагають від закладів і організацій усвідомленого підходу до інтеграції етичних, соціальних та екологічних принципів у свою діяльність, що потребує

побудови ефективної СУСВ.

СУСВ в ЗОЗ слід розглядати, як комплексну, стратегічно орієнтовану систему, яка допомагає організації інтегрувати етичні, соціальні та екологічні принципи у свою діяльність, а також враховувати інтереси всіх зацікавлених сторін. Вона виходить за рамки основного завдання з надання медичних (фармацевтичних) послуг і спрямована на створення довгострокової цінності як для самої організації (закладу), так і для суспільства загалом.

СУСВ має включати в себе такі елементи: визначення місії та цілей, які інтегруються в загальну стратегію розвитку закладу; політику та процедури, які мають регулювати етичну поведінку; захист конфіденційності даних; управління якістю, зокрема, впровадження міжнародних стандартів якості та проходження акредитації ЗОЗ, що підтверджує високий рівень медичної і фармацевтичної допомоги; сталу взаємодію з постачальниками та ін.; залучення зацікавлених сторін (стейкхолдерів), постійний діалог з пацієнтами, співробітниками, партнерами, громадою та іншими групами для отримання зворотного зв'язку та урахування їхніх інтересів; регулярний моніторинг показників СВ та оцінка результатів; комунікації та звітність, що зміцнює довіру до закладу з боку пацієнтів та суспільства.

Висновки. Побудова сучасної ефективної СУСВ надає ЗОЗ низку переваг: зміцнення репутації та підвищення довіри пацієнтів та суспільства; зниження ризиків, оскільки дотримання етичних норм та законодавства допомагає уникнути юридичних та репутаційних проблем; підвищення ефективності діяльності завдяки оптимізації використання ресурсів, впровадження інновацій та покращення процесів; підвищення привабливості закладу для персоналу, можливість залучати та утримувати висококваліфікованих спеціалістів тощо. Отже, СУСВ в ЗОЗ – це не просто набір ініціатив, а цілісний стратегічний підхід до управління, що спрямований на створення сталої цінності для всіх зацікавлених сторін.